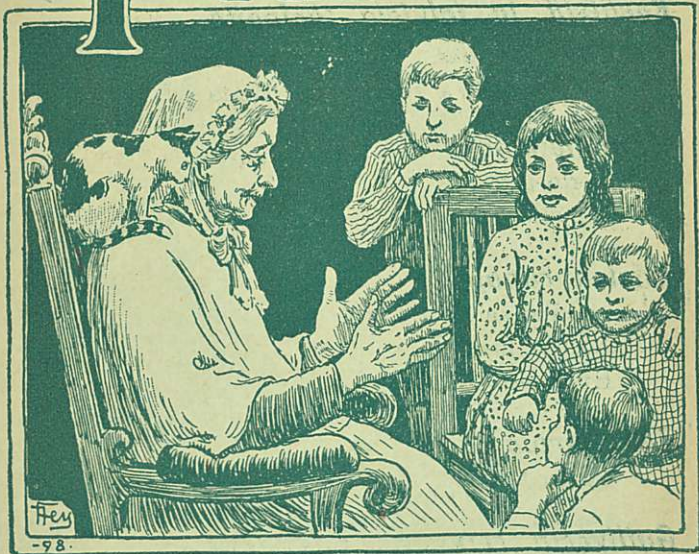

TÄTI KERTOO-

I

PIKKU WILLE

KIRJOITANUT Mps G. S. REANEY

SUOMENNOS

PORVOOSSA, WERNER SÖDERSTRÖM

Hinta 25 p.

ᄀ Täti kertoo . . . I. ᄀ

PIKKU WILLE

KIRJOITTANUT

Mrs G. S. REANEY

SUOMENNOS

PORVOOSSA
WERNER SÖDERSTRÖM

PORVOOSSA 1898
WERNER SÖDERSTRÖMIN KIRJAPAINOSSA.

Pikku Wille.

ENSIMÄINEN LUKU.

On ihanan ihana kesä-ilta. Hohtavina, iltaruskon kultaamina kepeät pilvenhattarat toisiinsa liittyvät, ja valkeasiipisten enkelien kaltaisina ne liitelevät, leijailevat, yhä korkeammalle kohoovat.

Pieni kymmenvuotias poika venyy kovalla vuoteellaan huonosti kalustetussa huoneessa suuressa tehdaskaupungissa Lancashiren kreivikunnassa. Miettiväisenä hän suurin, syvin silmin tuijottaa kullankiiltäviin pilviin, joiden takana aurinko on mailleen menemäisillään, heittäen viimeiset hohtavat säteensä yltympäri seudun. Ovi aukenee ja estää häntä kauvemmin katselemasta hurmaavaa näkyä. Huoaten luo Wille silmänsä toisaanne. Valon häikäisemänä hän kotvaseen ei huomaa tulijaa. Kuihtuneilla käsillään silmiänsä varjostaen hän tarkasti tähystelee miestä ja ilme hänen kasvoillaan muuttuu muuttumistaan ilosta loistavaksi auringonsäteeksi.

„Sepä vasta on ihmeen kaunista!“ hän huudahtaa, olettaen, että hänen ystävänsäkin on ihailnut auringonlaskua. „Eikös teistäkin tunnu ihan kuin Jumala hymyillen toivottaisi meille hyvää yötä. Hän tahtoo meitä olemaan tyytyväisinä ja lupaa pimeänkin tullessa pitää meistä huolta, kunnes aamu jälleen koittaa.“

Lapsen suloinen ääni liikutti opettaja Capelia. Kyynel kiili hänen silmässänsä hänen istuutuessaan sairaan vuoteelle ja ojentaessaan hänelle kätensä. Se oli hänen ainoa vastauksensa.

„Oletteko pahoillanne jostakin?“ Wille kysyi, kääntyen häneen. Ja hän katseli hänen hyväntahtoisein, vakaviin silmiinsä yhtä totisena kuin hän sitä ennen oli tarkastellut pilviä.

„Minä juuri ajattelin, Wille,“ hän vastasi, hellästi katsoen pientä ystävänsä, „ajattelin, että onkohan Jumala unohtanut meidät? Maailmassa on niin tavattoman paljo onnettomia, niin monta jumalatonta ihmistä. Maailma on hyvin pimeä ja kurja.“

Pojan miettivät silmät suurenivat. Hänen katseensa synkistyi. Puute ja hätä, jota hän juuri oli kärsinyt ja joka ei helposti unohtunut, muistui hänen mieleensä. Mutta synkkyys haihtui, ja niinkuin aurinko taivaanrannalta mustain pilvien lomitse mitä kirkkaimmin loistaa, niin Willekin innokkaasti virkkoi: „Oi, opettaja, Jumala ei milloinkaan meitä unohda. Hän lähettää auringon ja tähdet, linnut ja kukat meille kertomaan, että Hän pitää huolta ja ajattelee ja hoitaa meitä. Jos Hän ottaisi ne kaikki pois, niin meidän olisi vai-

kea uskoa, että Hän on sama vielä nytkin. Mutta onhan meillä sievät esikot ja neilikat, rastaat ja varpuset ja paras kaikesta — meillä on kultainen auringonpaiste. Kaikkihan käskevät meitä luottamaan Jumalaan. Älkäämme antako pahan mielen voittoa hyvää, vaikka se pyrkisikkin valloillensa!“

„Kiitos Wille,“ Capel sanoi lämpimästi. „Kiitos virkistävästä sanoistasi. Olet oikeassa, pikku mies. Jumala on läsnä, aivan lähellä meitä kaikkia. Hän ajattelee suurella rakkaudella meitä. Hän, niinkuin sanot, puhuu joka päivä meidän kanssamme. Kun varpuset hyppien visertelevät kadulla, Hän sanoo: Katso, pienillä linnuilla on yltäkyllin ruokaa syödäksensä ja vettä juodaksensa ja puunoksia rakentaaksensa pesänsä kevään tullessa. Mitä te pelkäätte? *Ettekö te ole paljoo enempi kuin he?* Kun kukat terhonsa aukaisevat, levittävät lehtensä auringonpaisteessa ja kukkasten tuoksuista täyttyy kesäinen ilma, Hän sanoo: Katsele näitä minun rakkauteni todisteita, miten ne kasvavat ja auringonpaisteessa hymyilevät kirjavine lehtineen. Sinun tähtesi minä ne loin. Vieläkö pelkää ja epäilet? *Katsele kukkasia kedolla!* Ja auringon kirkkaasti paistaessa Hän sanoo: Päivä on sinusta ollut pitkä ja sumuinen, ja pimeä ilta lähestyy, mutta oletko huomannut, miten loistavan kirkkaasti valo nyt valaisee: *Minun valkeudessaani sinä näet valkeuden.* Rohkaise mielesi, sodi synnin pimeyttä, surua ja epätoivoa vastaan! Aamukin koittaa yhtä varmasti kuin ilta on tullut.“

Capel oli puhunut pikemmin itsekseen kuin pienelle ystävälleen. Mutta Wille painoi mieleensä jokikisen sanan. Sydämmen täytti rakkaus. Hän riemuitsi siitä ilosta, jota ainoastaan ne tuntevat, jotka ovat vakuutetut Jumalan, meidän Luojamme ja Isämme sanomattoman suuresta hyvydestä ja rakkaudesta.

„No, mitä tohtori sanoi sinulle tänään?“ hän kysäisi hetken kuluttua.

„Hän arvelee minua paljoa paremmaksi. Kenties jo ensi sunnuntaina pääsen jalkeille, jos ilma on yhtä kaunis kuin tänään,“ Wille vastasi. „Toivon pääseväni, mutta kyllähän minun on hyvä olla näinkin. Olen iloinen, että olin sairaana, muuten en tietäisi, keitä kaikkia minä oikeastaan rakastan.“

„Sinä tarkoitat,“ Capel sanoi hymyillen, „ketkä kaikki sinua rakastavat.“

„En, minä tarkoitan sitä, mitä sanon,“ Wille toimesi. „Luulen, että ne rakastavat meitä, joista me pidämme. Ajattelin, ettei kukaan luokkatovereistani minusta välitä. En minäkään heistä pitänyt. He alituisesti minua kiusasivat. Mutta nyt sairaana ollessani olen heitä kaikkia muistanut ja heidän puolestansa rukoillut. Ymmärrän nyt, että rakastan heitä ja siltähän näyttää kuin hekin minusta pitäisivät. Toissa päivänä toi Joe Philips minulle pussillisen makeisia. Hän oli ne ostanut lauvantaisin saamallaan rahoilla. Harry Martin lähetti minulle paperileijan. Eivät he enää entiseen tapansa vihaa minua. Jos he minusta vain vähänkin pitävät, niin tietysti se on sen takia, että minäkin olen

oppinut heitä rakastamaan.“ Capelin mielestä Willen yksinkertaiset ajatukset todistivat elämämme ja olemtomme suurta tarkoitusta. *Me rakastamme Jumalaa, sillä Hän rakasti meitä ensin.* Virkistyneellä mielellä hän nousi mennäksensä kotiin. Utta luottamusta ja toivoa oli lapsi hänessä herättänyt.

Kohta opettajan mentyä tuli vaimo, kantaen raskasta hiilitaakkaa. Heitettyään sen maahan hän kiihuhti Willen luo.

„Ajatteleppas, isä ei ole ollenkaan parempi,“ virkoi hän huolestuneena. „Sairaanhoitaja sanoi, että hänen luullaksensa isä ei pitkiin aikoihin kykene työhön. Yskä hänet ihan turmelee, hän näkyy vain heikkonevan heikkonemistaan. Voi meitä, mihin me nyt joudumme, poikani! Kaikki toimeentulo riippuu minusta yksin, eikä rouva Warren enää ensi viikolla tarvitse minua, uusi palvelustyttö kun heille jo tulee. Mistä saan työtä? Ei ole muuta neuvoa kuin kuolla nälkään.“ Ja väsymyksestä tuskautuneena vaimo purskahti katkeraan itkuun.

„Äiti, älä itke niin, älä itke,“ Wille lohdutteli. „Ei Jumala anna meidän kuolla nälkään. Hän pitää huolta varpusistakin. Olen ihan varma, että Hän pitää huolta myöskin meistä. Hän voi lähettää jonkun hyvän ihmisen meitä auttamaan. Näethän, miten ystävällinen opettaja Capel on. Ei hän antaisi meidän nääntyä nälkään, jos vain tietäisi puutteemme. Vielä vähemmin sallii Jumala sen tapahtua. Ja Jumala tie-

tää paremmin meidän tarpeemme kuin me ihmiset sitä ymmärrämmekään.“

Wille ei turhaan puhunut. Äiti pyyhki kyyneleensä ja suuteli pikkupoikaansa. Hän pöyhötteli hänen tyynyänsä ja meni valmistamaan iltaruokaa. Rouva Snowdon ei tavallisesti jättäytynyt epätoivoon. Mitä huolestuneempi hän oli, sitä ahkerammin hän toimi. Nytkin hän puuhaamalla puuhaili keittiössä.

Ovelle koputettiin. Oven auettua äiti huomasi pienen ruskean paperikäärön, jonka yläpuolelta jotakin keltaista pilkisti. Se sisälsi neljä appelsiinia. Kuka ne oli pannut sinne? Hän kurkisteli ovesta uteliaana, vaan ei nähnyt mitään muuta kuin lapsia leikkimässä alemmilla portailla. Iloinen hän oli saadessaan hedelmiä Willelle, eikä hän sen enempää tutkinut eikä kysellyt, mistä ne olivat tulleet.

„Äiti, äiti,“ huudahti poika, tyytyväisenä huitoen käsillänsä. „Niitä juuri olen halunnutkin, vaikken milloinkaan raskinut sanoa sitä teille! Kukahan ne on hankkinut minulle?“

„Se on salaisuus,“ äiti sanoi salaperäisesti. „Elä kyselekkään, sillä en voi siihen mitään vastata. Joku koputti ovelle. Kun aukaisin, ei näkynyt ketään. Sen enempää en tiedä koko asiasta.“

„Minäpä tiedän, että Jumala on lähettänyt ne minulle,“ Wille sanoi, hartaasti pannen kätensä ristiin. „Olen hyvin iloinen, että Hän sen teki, sillä nyt olen han varma, että Hän tietää kaikki. En kellekkään

sanonut, että mieleni teki näitä. En Hänellekään puhunut siitä, vaan Hän tiesi, mitä halusin.“

Wille sulki silmänsä ja huulet liikkuiivat hiljaa rukoillen. Se oli uskovaisen lapsen yksinkertainen rukous.

„Kiitos, hyvä, rakas taivaallinen Isämme, että lähetit nämä hedelmät minulle. Olen hyvin iloinen siitä, että annoit ne pyytämättäni. Minusta on niinkuin nekin lintujen, kukkien ja auringonpaisteen tavalla sanoisivat, että Sinä, Herra, rakastat meitä ja pidät huolta meistä. Kun tapaan opettaja Capelin, niin kerron hänelle hedelmistäni. Toivoisin hänenkin yhtä varmasti uskovan, että Sinä pidät huolta meistä, silloin ei hänkään olisi niin surullinen kuin ennen. Taivaallinen Isämme, tee kaikki ihmiset hyväksi ja onnellisiksi! Anna huomiseksikin yhtä kaunis iltarusko! Jeesuksen Kristuksen tähden. Amen.“

TOINEN LUKU.

Wille-rukka ei päässytäkään sunnuntaina liikkeelle, vaikka ilma olikin niin kaunis! kuin suinkin toivoa voi. Tervennäkin ollessaan hän oli heikko lapsi ja nyt oli pitkällinen kuume kaikki voimat vienyt. Monasti lääkärikin epäili, tulisikko pojasta enää ollen-

kaan tervettä. Viimein tapahtui käänne taudissa ja sairaan toivottiin paranevan.

Koko sairautensa ajan Wille makasi hiljaa vuoteellansa. Hänen suurin ilonsa oli katsella auringonlaskua pienestä ikkunasta ja odottaa opettajaansa Capelia. Paitsi sitä tuotti Willelle suurta iloa ja antoi uutta miettimisen aihetta joka päivä uusiutuva salaperäinen tapaus. Sama tuntematon käsi, joka oli asettanut appelsiinit kynnykselle, yhä jatkoi tuomisiensa. Joskus viinirypäleterttunen ja kerran pullollinen vattumehua oli yhtä salamyhkäisesti jätetty oven taakse. Helposti saattoikin antaja rouva Snowdonin poissa ollessa näin muiten tietämättä lahjansa tuoda. Naapurit kyllä silloin tällöin pistäytyivät sairasta katsomassa, mutta suurimman osan päivästä he puuhailivat lapsineen. Capel, joka sai asiasta tiedon, tuli siitä hieman levottomaksi. Hän mietti miettimistään, kuka antaja oli ja miten makeiset sairaalle tuotiin.

Eräänä iltana oli Capel taas Willeä tervehtimässä ja samalla itsekin oppimassa pojan lujasta, lapsellisesta luottamuksesta. Se virkisti häntä hänen kovassa, kiittämättömässä työssään, jota hän teki Herran viinimäessä. Kotiin palatessaan hän kulki kaitoja syrjäkatuja, tiheän, rähisevän ihmistungoksen läpi, johon synti ja saastaisuus ovat leimansa painaneet. Jos ihmispaljous yksin voitot voittaisi, kyllä kai maailman suurin taistelu, sota syntiä vastaan, helposti ratkaistaisiin. Mutta, Jumalalle kiitos, ei voima eikä paljous elämämme taisteluissa auta. Valkeus ainoastaan pimeyden poistaa.

Niinkuin auringon puhtaat, kirkkaat, läpätunkevat säteet sumun ja pimeään hajoittavat, niin hyvyys kerran täydellisesti voittaa pahuuden, totuus valheen, Jumala pahan hengen.

Likaisia katuja kulkiessaan Capel ihan odottamatta kohtasi pojan, joka mustista, nokisista kasvoista päätäen oli lietsoja.

„Hyvää päivää, Tom! Mitenkä jaksat?“ hän sanoi, ystävällisesti pannen kätensä hänen olkapäällensä. „Pelkäsin jo, ettet enää kykenisikkään entiseen työhösi, sillä viime aikoina et ole penniäkään pannut säästöpankkiin. Ethän toki käyttäne niitä ennen talvea? Mitenkäs asian laita oikeastaan on?“

„Mieluummin olisin sitä teille kertomatta,“ virkkoi Tom, jonka kasvot noesta ja liasta huolimatta olivat jalot. Hänen suuret harmaat silmänsä loistivat ilosta, mutta hän katsoi alaspäin, ikäänkuin peläten salaisuutensa tulevan ilmi, jos hän katselisi noihin silmiin, jotka vaativat suoraa totuutta. „En minä luulisi teidän miina moittivan, jos sen tietäisitte, mutta mieluummin olisin sitä kellekkään kertomatta!“

„Hyvä, minä luotan sinuun ja autan, kun tarvitset apuani,“ Capel sanoi ja kulki eteenpäin, hymyillen nyykähyttäen päätänsä jäähyväisiksi. Herra Capel pani erittäin suuren arvon luottamukseen. Hän tiesi, että epäilemällä vahingoitetaan lapsen oikeudentuntoa. Mutta jos luotamme häneen, niin ojennamme hänelle kätemme, jonka avulla hän voi mitä jaloimmaksi kohota. Kumminkaan ei Capel ollut aivan levollinen. „Tom on

luullakseni kiltti poika," hän puhui itseksensä. „Kunhan hän ei vain joutuisi ikävyvyksiin. Poika ei saisi olla niin salaperäinen. Mutta kenties kaikki on hyvin. Jospa minulla olisi enemmän Willen luottamusta!“

KOLMAS LUKU.

Päivä oli kovin myrskyisä ja opettaja Capelilla oli raskas tehtävä suoritettavana. Häntä oli näet pyydetty sovittamaan erään miehen ja vaimon riitaisuutta. Mies oli raakaluontoinen, ja juoppous oli hänestä kaikki paremmat tunteet kuolettanut. Hienompitunteinen vaimo, jonka elämän kovat taistelut olivat kärsimättömäksi tehneet, ei voinut hillitä kiivasta luontoaan. Onneton perhe kiinnitti kaikki opettajan ajatukset ja painoi raskaana taakkana hänen sydäntänsä. „Kuinka kauvan, Herra, kuinka kauvan?“ hän lausui katkerasti.

Illan tullen Capel taas meni Willeä tervehtimään. „Tänä iltana ei pikku miehellä ole kirkasta auringonlaskua," hän ajatteli, katsellen pilvistä taivasta. „Mutta kaiketi hän löytää jotakin muuta ilon aihetta. Kuinka kallis onkaan lapsen usko!“

Wille istui vuoteellansa. Hänen kalpeat kasvonsa loistivat tyytyväisinä ja suuret silmät olivat tavallista iloisemmat.

„No, pikku ystäväni,“ Capel sanoi, „tänään ei ole auringonlasku selkeä.“

„Ei olekkaan,“ Wille vastasi hymyillen. „Tänä iltana en nähnyt aurinkoa, mutta paistoihan se eilen. Minä ajattelen aina entistä auringonlaskua, kunnes uusi tulee. Sillä tavoin en sitä kaipaa.“

„Ymmärrän. Sinä muistat aina Jumalan entistä hyvyttä. Kun kaikki edessäsi on pimeää, niin entiset muistot tuottavat sinulle iloa ja onnea. Se on oikein. Toivoisin, että me kaikki siltä kannalta asiaa katsoisimme,“ ja opettaja Capel rukoili hiljaa itsekseen ja sai siitä uutta lohdutusta ja voimaa.

„Opettaja,“ sanoi Wille, keskeyttäen hänet, „minulla on jotakin teille sanottavaa. Kuulkaas kummia! Minä sain käsiini sen hyvän haltijan, joka tuo minulle appelsiineja ja viinirypäleitä.“

„Saitko?“ Capel sanoi innostuneena. „Kuka se on?“

„Arvatkaapas,“ Wille virkkoi salaiperäisesti.

„En arvaa. Sanohan.“

„Sanon tietysti. Minä kerron teille koko asian alusta pitäen. Tiedättehän, että lahjat tuotiin minulle tavallisesti iltasella äidin mentyä. Minä pyysin rouva Pymiä vahtimaan, mutta hän sanoi, ettei hän tullut siitä sen viisaammaksi. Päätin sitten seuraavana iltana olla varuillani. Pyysin äidin siirtämään vuoteeni tähän paikkaan, josta suorana istuessani saatan nähdä jokaisen oven ohi kulkijan. No, yhtäkkiä kuulin jonkun tulevan. Hän nousi jo portaita. Minua nauratti ajattellessani, miten hän säikähtäisi tultuansa ovelle. Mutta

arvatkaas, kuka se oli?“ Wille keskeytti ilosta loistavin silmin.

„Harry Johnsonko?“ Capel arvaili.

„Ei, ei; se oli Tom Morris ja kädessä oli hänellä ruskea paperipussi.

Yhtäkkiä selveni Capelille koko asia. Sekö se oli Tomin salaisuus. Hän oli käyttänyt rahansa Willelle makeisten ostamiseen. Kelpo poika!

„No, miten sitten kävi?“ Capel kysyi hämmästyneenä ja tyytyväisenä.

„Voi,“ poika vastasi, katsoen alas ja puhuen hiljaisella äänellä, „minä syleilin häntä. Muutahan en voinut, ja minä itkin ja hän itki ja —“

Wille nyhkytti sitä muistellessaan. Capel, joka pelkäsi sairaan liiaksi kiihottuvan, koetti tynnyttää häntä ja kehoitti olemaan hiljaa.

Opettaja Capel lähti talosta elämän kokemuksista rikkaampana kuin oli sinne tullessaan. Kulkiessaan likaisia, pimeitä katuja, jotka aina painoivat hänet synkkiin mietteihin, hän tänään ajatteli Willen uskoa ja Tomin ihmisrakkautta. Hän ajatteli, miten vähän parempiosaiset tuntevat työväen kovaa elämää, sen valoja varjopuolia.

Eivätköhän ne kokemukset ole sille, joka osallistuu ihmiskunnan suruihin ja kärsimyksiin, suuremanarvoiset kuin viisaustieteilijäin väitteet ja oppineiden loistavat todisteet. Viimeksimainituthan vain pintapuolisesti liikuttavat elämän meren aaltoja, jättäen koskematta syvyydet, joissa kurjuus, onnetto-

muus, toivottomuus, väärä arvostelu yhtä varmasti välitsevat kuin niiden pohjia peittävä pimeys on synkkä. Tomin jalo käytös miellytti häntä yhtä paljon kuin Willen lapsellinen usko. Elämän kirjan lehdistä, s. o. näiden poikain luonteista, oli hän taas saanut lukea jotakin Hänestä, joka on nöyrä ja siveä sydämmestänsä. Siitä hän kiitti Jumalaa.

NELJÄS LUKU.

Talvi oli tullut, köyhyys ja kurjuus lisäytynyt siinä paikkakunnassa, missä Tom ja Wille elivät. Willen isä päästettiin parantumattomana sairaalasta ja ennen vuoden loppua hän vaipui hautaan. Vielä elämänsä viimeisinä päivinä hän sai tuntea sen Jumalan rakkautta, jonka eteen hän kerran on haudastansa nouseva. Tämä rakkaus teki hänet uudeksi luomukseksi Jeesuksessa Kristuksessa.

„Herra antaa rakkaillensa rauhallisen unen,“ opettaja Capel sanoi lämpimästi kuolleen luota tullessaan.

Wille on mennyt alakertaan. Hän ei jaksanut nähdä isänsä kuolevan. Capel löytää hänet istumasta pään käden nojassa ja tuijottamasta taivaalle. Kyyneleitä on lapsen kasvoilla, mutta ne muistuttavat meren maininkia kauniin, tyynen ulapan aaltoja. Silmät ilmaise-

vat syvää tunnetta, suloinen rauha huokuu huulilta. Vieressä istuu Tom käsi kiedottuna hänen ympärilleen. Omituinen, syvä rakkaus on syntynyt poikain välille, siitä asti kun Wille kesällä oli säiraana ja Tom, hänen luokkatoverinsa ja pyhäkoulukumppaninsa, säästörahoilansa jalomielisesti osti appelsiineja ja viinirypäleitä sairaalle.

Capel ei tahtonut häiritä poikia, jotka äännettöminä istuivat iltahämärissä. „Nuorten ajatukset aaltoilevat, korkealle kohoavat,“ hän sanoi, nähdessään Willen katselevan korkeutta kohti ja Tomin hellän ystävyyden. Hän meni ulos raittiiseen ulkoilmaan. Vieno tuuli puhalsi. Laskeuva aurinko muistutti häntä siitä kirkkaasta, ilahuttavasta valosta, joka valaisee pimeyden ja tuo toivoa surusta ja huolesta murtuneiden sydämiin. Hänelle olkoon kiitos! Hän pitää lupauksensa: „Katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä.“ Se valo tunkee läpi pimeydenkin ja saa syttymään rakkauden, joka kerran yhä suuremmalla voimalla palaa. Se varmuus rohkaisi opettajaa. Se vahvisti häntä tuleviin taisteluihin.

Pojat jäivät itsekseen. He vaipuivat hiljaisiin mietteihin, kunnes Tom kuiskasi: „Nyt sinulla on kaksi isää taivaassa.“ — „Niin on,“ Wille vastasi. „Tom, minä iloitsen siitä, että isä lähti iltasella. Ajattelin juuri, että nuo iltaruskon kultaamat pilvet ovat niiden tulisten vaunujen kaltaisia, joilla profeetta Eliaa lähetettiin hakemaan. Olin näkevinäni isän nousevan sinne. Pilvi aukeaa ja katso, nyt näyttää ihan kuin enkeli

pitäisi kruunua kädessänsä. Mutta minusta on kruunu valkea eikä kultainen. Oi, Tom, miten ihmeen kaunista mahtanee ollakkaan pilven tuolla puolen, kun tämäkin puoli on niin ihana!“ Ja Wille vaikenen taas.

Äiti tuli sanomaan, että Wille tänäkin yönä saisi nukkua rouva Pymmin luona. Oli jo aika mennä levolle.

Lesken itkunsekainen ääni värisi. Hänen pieni poikansa — ainoa poikansa — heittäytyi hänen syliinsä, huudahtaen: „Älä itke, äiti, nyt on isä onnellisempi kuin yksikään meistä. Hän on mennyt sinne, jossa aurinko ei enää milloinkaan laske. Sinnehän mekin kerran pääsemme. Eikö niin, Tom?“

Tom nyykäytti päätään vastaukseksi, vaikkei aina täydellisesti voinutkaan ymmärtää eikä seurata ystävänsä ajatuksia. Hän piti sen omana syynään. Eihän Wille voinut erehtyä.

Talvi edistyi hitaasti. Äidin työpalkka riitti tuskin toimeentuloksi. Mutta kevään tultua Wille vähitellen vahvistui ja pääsi juoksupojaksi torin toisella puolella asuvalle kauppiaille. Palkka, noin kaksi markkaa viikolta, ja päivällinen joka päivä oli suuri apu äidille. Kesän aikana poika, joka yleensä oli heikko, taaskin raihnutui. Tom piti hänestä hellää huolta kuin nuoremasta veljestään.

Mikä lämmin sydän sykki nokisen takin alla! Sinä, joka sanot huonoksi ja epähienoksi kaikkea, mikä koskee alhaisen kansan elämää, katso tätä todellisuudesta otettua kuvausta ja opi siitä! Niinkuin auringsäteet tunkeuvat kaikkialle ja valaisevat köyhintäkin

hökkeliä, niinpä ei totuus eikä jalous ole suljettu yksinomaan ylhäisimpiin, sivistyneimpiin piireihin. Köyhä, repaleinen poika on useinkin Kaikkinäkevän silmissä paljoo parempi, paljoo lähempänä Jumalan valtakuntaa kuin varakas, joka antaa runsaita lahjoja köyhille, mutta jonka sydän on ylpeä. Paina se mieleesi, sinä, joka ehkä harvoin tapaat köyhän, eksyvän, kärsivän. Jumalan totuus ja rakkaus on voimakas ja rajoittamaton ja usein se vapaasti pääsee köyhään, matalaan majaan, turhaan kolkututtuaan rikkaan ovelle.

Tom näki Willen sairastuvan. „Jotakin on tehtävä,“ hän tuumaili. „Mutta mitä?“

Oli kirkas kesäaamu kesäkuun loppupuolella. Ahkerassa työssäänkin Tom muisti Willeä. Hän mietti juuri, miten hän voisi hänelle ravitsevampaa ruokaa hankkia. Silloin joku kysyi Tomia ja samassa oli vieras hänen edessään.

„Sinäkö olet pikku Tom? Onko se mahdollista?“ iloinen ääni sanoi. Mies oli pienikasvuinen, leveäkasvoinen ja hyvin pitkäpartainen. „Et sinä minua muista,“ hän jatkoi, vilkkain silmin katsellen poikaa ja taputtaen häntä olalle. „Minähän sinua hoidin, kun olit pikku kapalolapsi. Kas vain, miten äiti-vainajasi näköinen sinä olet! No, mitäpä sinulle muuten kuuluu? Eikös isäsi ole mennyt toisiin naimisiin! Kuinkas muuten! Pahat päivät oli äitirukallasi. Mutta sitä et paljoo muista, olit kai noin viisi-, kuusivuotias. Tekipä mieleni lähettää hakemaan sinua Australiaan asti. Paremmen hoidon kyllä olisit saanut, jos haikalain

suuhun tipahtamatta sinne olisit päässyt. Minä olen sinun enosi, jonka luulit kuolleen jo kymmenen vuotta sitten. Tule tänne poikani, eletäänpä taas yhdessä!“ Ja mies rähähti nauramaan.

Oliko mahdollista, että vieras oli Yrjö-eno, äidin ainoa veli, jonka luultiin ammoiden jälkeen!

„Jouduppas, poika, nyt lupaa pyytämään!“ hän sanoi taas totisena. „Tänään täytyy sinulla olla lupa. Sano isännällesi, että tahdot viettää enosi elämään paluumuuttamista. Sitä hän ei sinulta kiellä.“

Tom saikin mielellään pyytämänsä luvan ja lähti enonsa kanssa. Naapurin kaivolle hän pysähtyi peseytymään. Hän kulki enonsa vieressä, kuunnellen kuin unessa hänen ihmeellisiä kertomuksiaan haaksirikosta, jossa hänen luultiin hukkuneen, ja hänen pelastumisestansa.

VIIDES LUKU.

Tomillapa vasta oli hauska päivä. Eno tuli hänen kotiinsa tai oikeammin saattoi häntä sinne ja odotti, kunnes hän työvaatteensa vaihtoi pyhäpukuun. Huononlainen oli sekin, varsinkin takki. Kahtena viime vuonna oli sitä parhaimpana pidetty, pitennetty ja suurennettu, mikäli tarvis vaati ja Tom kasvoi.

„Mikä sinusta olisi kaikista hauskinda?“ eno kysyi yhtäkkiä seisautuen. He olivat jo ennättäneet le-

veämmille kaduille keskelle kaupunkia. „Saat itse valita. Tahdotko kolmosen taskuusi, voidaksesi sillä jotakin ostaa vai haluatko mieluummin aika kyytiä pyyhkäistä purjeveneellä pitkin aavaa ulappaa? Sehän, luulakseni, olisi hauskin lupapäivänvietto!“

„Oi, eno, eno!“ ja Tomin silmät pyörivät ilosta. „Sehän vasta olisi hauskaa! Mutta, mutta — —“

„No, mikä on esteenä? Puhu suusi puhtaaksi,“ eno sanoi ystävällisesti.

„Mieluummin minä kuitenkin ottaisin rahat,“ Tom vaivoin sai sanoneeksi.

„Hm, kauppiasainestako sinussa on,“ eno ajatteli. „Olen pahoillani, että poika sen valitsi. — No, annoinhan sinun valita,“ hän sanoi entistä tylymmin. „Onko se viimeinen sanasi?“

„On, eno,“ Tom vastasi hiljaa, sillä hän huomasi enonsa muuttuneen käytöksen.

„No, olkoon menneeksi. Tässä on rahat; ja hän heitti kolmisen markkaa hänen käteensä. Parasta on suorastaan mennä kaupantekoon, mutta — odotappas, minä kumminkin menen vesille. Saat yksin tehdä ostoksesi. Tuossa vielä markka päivällisrahaksi! Ja hyvästi nyt, vietä lupapäiväsi parhaasi mukaan!“ ja vastustakaan odottamatta Yrjö-eno kiiruhti toisaanne.

Tom tunsi pettyneensä. Siihenhän ne menivät nyt ne hupaiset hetket, joita hän oli toivonut saavansa viettää enonsa seurassa. Nyt hän oli ypö yksin, mutta ajatus, että sai käyttää rahat mielensä mukaan, ilahutti häntä eikä hän voinut kauvan olla pahoillaan. Hän

pisti rahat taskuunsa ja palasi samoja teitä, joita oli tulutkin. Kotiin hän ei mennyt. Hän kääntyi oikealle ja juosten aika kyytiä oli hän muutaman hetken kulluttua Willen oven takana.

Tom aukasi hiljaa oven. Olikohan Wille kotona? Hän tiesi kyllä Willen eronneen juoksupojan paikasta, mutta voisihan hän sittenkin olla kaupungilla. Etuhuone oli tyhjä. Tom nousi makuuhuoneeseen. Rakkaus oli hänen neuvonantajansa. Hän tiesi Willen toisinaan nukahtavan jäätyään joskus väsyneenä yksikseen. Ei hän nytkään huutanut häntä, peläten häiritsevänsä. Hiljaa hän hiipi portaita ylös. Siellä olikin Wille pitkällään vuoteella. Vastikään hän näytti uuvuksissaan sinne heittäytyneen. Hän hypähti ylös nähdessään Tomin. Hänen kasvonsa välähtivät ilosta.

„Mitä, sinäkö, Tom? Huvitteletko tänään? Etkö ole työssä?“ hän kysyi.

„Huvittelenhan minä,“ Tom vastasi hyvin toimesaan.

Hän istuutui Willen viereen ja kiertäen kaartuen arvuutti, mitä sitten ja sitten seurasi, ennenkun ilmaisi kaikki ja kertoi enostaan ja lupapäivästä. Kun hän tuli siihen, että olisi saanut valita huvimatkan merelle tai rahat, keskeytti häntä Wille miltei hätäisesti.

„Tom, mitä sinä teit? Ajattelleppas — jättää sellainen huvi? Voi, en minä olisi niin tehnyt,“ ja kalpeat kasvot punastuivat innostuksesta.

„Mutta kuuleppas,“ Tom sanoi, „enhän minä siitä tykkänään luopunut, Wille. Tiedäthän, ettei minulla

olisi ollut ollenkaan hauska, jollet sinä olisi mukana. Sen tähden päätin ottaa rahat. Minä pidän ne, kunnes saan riittävästi. Lisän kyllä ansaitseen kolmessa viikossa. Silloin ostan matkalipun sinulle ja itselleni. Yhdessä lähemme sitten jonakuna lauantai-iltana vene-retkelle ja sinä saat nähdä auringonlaskun merellä. Sekös hauskaa! Eläköön!“ ja riemuissaan Tom heitti hattuaan lakeen kolme, neljä kertaa, mutta Willen teki mieli ilosta itkeä.

Mitä pojat sitten tekivät, en tiedä, mutta silloin joku seisoj portailia. Yrjö-enon iloiset, veitikkamaiset silmät sieltä kurkistivat. Sitten näkyivät olkapäät ja vähitellen koko mies nousi huoneeseen.

„Kas, niinkös lupapäivää vietetään, Tom junkkari!“ hän virkkoi, katsoen sisarenpoikaansa totisin silmin, joista samalla veitikkamaisuus pilkisti. Vihdoinkin löysin sinut, lurjus. Juoksit tiehesi rahoinesi. Rangaistuksen sinä ansaitset.“

„Ansaitseen, eno,“ Tom virkkoi, mutta vaikenä samassa, sillä nyyhkyttäen eno oli peittänyt kasvonsa nenäliinaan. Willen kalpeat kasvot niin elävästi muistuttivat nuoruuden aikaa, jolloin hän oli hänen äitiinsä tutustunut.

Pojat katsoivat toisiinsa ihmeissään.

„Mikä sinun nimesi on, poika?“

„Wille Snowdon,“ kuului vastaus reippaasti.

„Elääkö äitisi?“ hän kysyi kiihkeästi. „Entä isäsi?“

„Kumpainenkin elää,“ Wille sanoi. „Isä elää taivaassa, äiti on vielä täällä maan päällä.“

Yrjö-eno meni Willen luo. Hän katsoi häneen tarkasti. „Ihan hänen silmänsä,“ hän kuiskasi. „Pikku poloinen, herttainen lapsi.“

„Tuossa tulee äiti,“ Wille virkkoi. Alakerran ovi aukeni ja kepeät askeleet nousivat portaita.

Yrjö-eno vetäytyi sivulle. Äiti oli keskellä lattiaa, ennenkun huomasi vieraan.

„Tunnetteko minut, rouva Snowdon?“ eno kysyi lähestyen häntä. Äiti säpsähti ja meni kalman-kalpeaksi. Pojatkin sitä hämmästyivät.

Vieras ilmoitti olevansa Yrjö Setley ja kertoi lyhyesti, miten omituisella tavalla hän oli sinne joutunut. Hän oli huvikseen ja uteliaisuudesta seurannut Tomia, nähdäksensä, miten poika käytti rahansa. Vaivoin hän oli hänet tavoittanut ja oli sitten istunut alimmaiselle portaalle hengähtämään. Sinne hän kuuli poikain koko keskustelun.

Miten hauskan illan Tom ja Wille viettivät! Tokkohan he sitä milloinkaan unohtivat. Yrjö-enon seikkailut Austraaliassa olivat yhtä huvittavat kuin satujen lukeminen. Entäs enon sukkeluudet! Wille ei eläissensä ollut niin nauranut. Ensimmäiset kirkkaat säteet nyt läpäisivät kuukausia kestäneen raskaan, synkän pilven. Niin arveli Tom.

Ennenkun Yrjö-eno sinä iltana jätti heidät, he kaikki päättivät, rouva Snowdonkin, ensi lauantaina lähteä merelle, jos vain Tom saisi koko päiväksi luvan.

„Minun enonipa on oivallinen eno!“ Tom virkkoi, jättäessensä Willelle jäähyväiset. „Meillähän oli oikein

hauskaa! Voi, Wille, sydämmeni tuntuu niin keveältä, ihan kuin kaikki huolemme olisivat lopussa! Jos sinä pääset merelle purjehtimaan, niin olen varma, että vahvistut ja virkistyt aika lailla ja tulet yhtä terveeksi kuin silloin olit, jolloin sinut ensikerran tapasin ja sinua alituisesti kiusasin. Hyvästi nyt, Wille!“

„Tom, Tom,“ Wille sanoi, pitäen häntä kiini kädestä, „niin ihmeen hyvähän sinä aina olet minulle, mutta en vielä milloinkaan ole sinusta niin paljoa pitänyt kuin tänä iltana. Ilman sinua ei äiti enkä minäkään olisi saanut nähdä Yrjö-enoasi emmekä olisi päässeet purjehdusretkellekkään.“

„Sitä retkeä ei ole vielä tehty, Wille. Odota tyyneästi, sillä vielä on kolme päivää lauantaihin! Hyvää yötä! Näe unta siitä! Tämä päivä on ollut koko elämäni onnellisin päivä,“ ja jalomielinen poika vihelteli tyytyväisenä. Hän tunsi sitä iloa, jonka ainoastaan itsensä unohtaminen ja toisille ilon ja onnen hankkiminen tuottaa.

Toisille antamista seuraa aina itsellemme antaminen. Sen ymmärtävät ainoastaan ne, jotka ovat sen kokeneet. *Autuaampi on antaa kuin ottaa.*

KUUDES LUKU.

Muutamia päiviä äsken kerrottujen tapahtumien perästä tuli Capel eräänä aamuna Willeä tervehtimään. Poika istui jalat ristissä pöydällä, järjestäen näkinkenkiä, viime lauvantaisen huvimatkan miellyttäviä muistoja.

„Kuulkaa, opettaja!“ hän huudahti loistavin silmin. „Minä olen nähnyt auringonlaskun merellä. Miten kirkkaan ihana se oli! Taivaan ovet olivat selällään ja minä olin näkevinäni enkelien vaeltavan kirkkaassa valossa, kultakruunut päässä. Jospa tekin olisitte siellä ollut! Minä kaipasin teitä,“ ja Wille innoissaan tarttui opettajan käteen.

„Kiitos, että minuakin muistit!“ Capel sanoi lämpimästi. „Mielelläni kyllä olisin mukana ollut. Kenties menemme toisen kerran yhdessä. Arvaan, että sinulla on paljo kerrottavaa,“ ja Capel istahti.

Wille ei sanoja säästänyt kertoessansa viime päivän tapahtumia.

„Oi, opettaja, jos te vain olisitte ollut merta ihailemassa!“ hän taas sanoi, tarkasti selittäen siellä viettämänsä hetket. „Minä tiedän, että tekin olisitte siitä iloinnut. Olen varma, etten enää milloinkaan tule pahoilleni, vaikka talvikin olisi yhtä kova kuin viime talvi oli. Aallot yhä vielä loiskivat mielessäni ja aina ne sanovat: „Jumala on suuri, Jumala on läsnä,“ tahi „ei Jumala koskaan muutu,“ tahi jotakin muuta sellaista, josta tunnen, että Jumala on luonani ihan sy-

dämnessäni. Yrjö-eno antoi minulle lapion ja me teimme syvän kuopan rantahiekkaan. Aallot lähestyivät lähestymistään. Pieni aalto loiskahti sinne. Se vieri pois, luvaten tulla takaisin. Toinenkin lähenei lähemmäksi. Sekin pistäytyi kuoppaan. Yhä toisia tuli. Viimein syöksyi suuri aalto sinne, jossa pienet vain olivat käväisseet ja kun se kuohuen riensi toisille kertomaan, missä oli ollut, niin huomasimme kolomme olevan vettä täynnä. Muistin teidän viime pyhäistä saarnaanne. Te sanoitte, että Jumalan rakkaus tulee meidän sydämiimme vähitellen, mikäli me olemme valmiit sitä vastaanottamaan. Te sanoitte, että esteet ovat otettavat pois, niin että Jumala sydämiimme sopisi. Ja minä sanoin Tomille: „Nyt vasta ymmärrän, mitä opettaja opetti. Jos meillä olisi kiviä kuopassa, niin ei meren vesi sopisikkaan sinne. Vesi vain kuohuisi sen päällitse, mutta se ei pysyisi siinä.“

„Aivan oikein, Wille,“ opettaja sanoi suuresti mieltyneenä ja hymyillen lapsen elävälle mielikuvitukselle. „Vaikkeata on meidän useinkin poistaa kiviä sydämmistämme, niin että Jumalan rakkaus saisi siellä tilaa. Ei mikään muu kuin Jumalan rakkaus voi tehdä sydämmiä tosionnellisiksi. Siinä Jumala juuri osottaakin armonsa, että Hän itse nostaa kivet sydämmistämme. Eikö niin, lapseni?“

„Niin se on,“ Wille sanoi, „mutta ihmiset eivät ymmärrä, miten ihmeen kaunis meri on — minä tarkoitan Jumalan rakkaus. Sen tähden eivät sitä kaipakkaan. Jospa he vain näkisivät meren, niin se ker-

toisi heille Jumalan rakkaudesta. Jos minä olisin rikas ja suuri, niin minä ottaisin kaikki pienet lapset, joilla on huolimattomat vanhemmat, ja kaikki ne ihmisraukat, jotka eivät välitä muusta kuin juonnista, ja kaikki ne onnettomat lapset, jotka kärsivät nälkää ja vilua — heidät kaikki minä veisin aavaa merta katsomaan. Olen varma, että he palaisivat siltä retkeltä hyvinä ja onnellisina, sillä he olisivat oppineet ymmärtämään Jumalaa, miten Hän rakastaa jokaista ihmistä ja pitää huolta meistä kaikista.“

„Olet oikeassa, pikku Wille,“ Capel virkkoi, nousten lähtemään. „Niin, muistaessamme Jumalan suuruutta ja rakkautta, jonka Jumala niin suurenmoisesti meille luonnossa esittää, me nautimme totista rauhaa. Silloin me varmasti tunnemme, että kaikki, vaikka se toiselta meistä näyttäisikin, tapahtuu meidän hyväksemme ja Jumalan kunniaksi.“

Capel lähti ja hänen sydämmestänsä kohosi rukous: „Kiitos, Herra, että pienokaisten kautta täällä synnin, pimeyden ja kurjuuden keskellä muistutat meille rakkauttasi ja läsnäoloasi! Tee meidät nöyriksi lapsiksi! Kirkasta itsesi meissä! Auta meitä totisemmiksi Kristuksen seuraajiksi ja paremmiksi, uskollisemmiksi työntekijöiksi sinun viinimäessäsi! Amen.“

Seuraava talvi ei ollut puoleksikaan niin kova kuin edellinen, sillä Yrjö-eno piti huolta Willestä ja hänen äidistänsä. Syksystä asti hänellä oli vakituinen paikka tehtaassa. Seuraavana kevännä hän meni naimisiin köyhän lesken kanssa ja siitä päivästä saakka sai Wille

jälleen tuntea isän rakkautta. Wille varttui terveeksi, reippaaksi pojaksi. Tulevaisuuttansa ajatellessa hän sanoi iloitsevansa siitä, ettei hänellä aina ollut niin hyviä päiviä ollut. Jollei hän olisi ollut sairaana, ei hän olisi oppinut tuntemaan Jumalan rakkautta eikä tietäisi, miten suuri ilo on rakastaa toista ja olla hänen rakastamansa, niinkuin hän rakasti Tomia ja Tom rakasti häntä.

Uusia nuorison kirjoja!

Werner Söderström'in kustannuksella on ilmestynyt:

NUORISON SEIKKAILUKIRJASTO I.

„Nuori kotka“ ja vanha metsästäjä.

Fenimore Cooperin kertomuksesta mukailtu nuorisolle.

Suomensi Sohvi Reijonen.

Kuvilla kaunistettu. Hinta 1 m. 50 p.

»Jos nuorison mielikuvitusta tahdotaan ravita puhtailla jännittävillä seikkailukertomuksilla, niin on Fenimore Cooperin Nuoresta Kotkasta tehty suomennos hyvin valittu alku. Siinä ei puhuta hiuksia pöyristyttävistä veritöistä eri kansakuntain kesken, vaan hilpeistä, raittiista taisteluista metsäin pyöryttävissä korkeuksissa.» (Aura.)

»Nuoriso on seikkailuhaluista, se kuuluu sen luontoon ja johdonmukaisesti sekin, että se mielellään lukee kirjoja, jossa tapausten juoni on jännittävä, odottamattomia käänteitä ja seikkailuja täynnä. Parhaimpia tässä suhteessa on Nuori Kotka. Siinä on todellakin tapausten juoksu jännittävä ja kertomus niin puhdashenkinen, että sen voi epäilemättä antaa kenen käteen tahansa.» (Uusimaa.)

NUORISON SEIKKAILUKIRJASTO II.

Miss Yonge:

Pikku herttua eli Rikhard Pelkäämätön.

Suomensi *Uuno Helve*. Hinta 1: 50 p.

»Sisältö on kaunis, kasvattavasti ja jalostavasti vaikuttava sekä itse kertomuksen juoni tarpeeksi jännittävä pitääkseen huomiota virkeänä. Suomennoksen kieli nuorteata ja pirteätä.» (Uusimaa.)

»— — Sisältö on vaiherikasta, jännittävää ja samalla sellaista, että erittäin hyvästi nuorison luettavaksi soveltuu. — — Paitsi pää-
aatetta on kirjassa kaikellaista kertomuksen kulkuun liittyvää, joka saattaa olla kasvattavaa ja epuuttavaa. Esitystapa on hauskaa ja herttaista. Suomennoksen kieli on varsin sujuvaa ja hyvää.» (U. Suometar.)

III:na osana on äsken ilmestynyt 2:nen painos suositua kirjaa

HATANPÄÄN HEIKKI JA HÄNEN MORSIAMENSA.

Hinta 2 mk.

VELJEKSET

Kertomus kuudenneltatoista vuosisadalta.

Suomentanut *Sohvi Reijonen*.

— *Helppohintainen vihkoteos: 8 vihkoa à 35 p.* —

Tämä on historiallinen kertomus, joka kuvaa protestanttisuuden lyhytaikaista valon vilahdusta Espanjassa Filip II:sen aikana. Kertomuksessa, jossa historiallisia tositapah-tumia seuraamalla annetaan tarkka kuva Espanjan silloisista oloista, esiintyy monta jaloa luonnetta, ja ollen kauttaaltaan syvä- ja puhdashenkinen, soveltuu kirja hyvin nuorison luettavaksi, vaikka kyllä siitä vanhempikin löytää paljon ajattelemisen aihetta ja monta mieleen painettavaa totuutta. Kirja on kotimaassaan Englannissa hyvin tunnettu ja keuhuttu, ja suomeksi ovat sen kääntämistä suosittaneet Suom. Kirjallisuuden Seura sekä Suomen Naisyhdistys.

» — — Kertomus on jännittävä. Alusta alkain tempaa se luki-jan mukaansa ja tekijän salaperäinen kertomistapa kiinnittää mielen yhä syvemmin asiain juoksuun. Henki kirjassa on puhdas ja ihanteellinen, esitys selvää, mielikuvitus vilkasta. — — Teos on kaikki-alla saavuttanut niin vanhain kuin nuorten suosion ja tunnustuk-sen. Toivottavaa on että se suomenkielisessäkin asussa löytää tien niin moneen yksityiseen kirjastoon ja nuorien kirjahyllylle kuin suin-kin sekä kaikkiin kansan kirjastoihin». (Aura.)

» — — Kirjaa on koko sivistyneessä maailmassa suosittu mitä parhaimpana laatuaan nuorison kirjallisuuden alalla, jonka vuoksi on suuresti toivottava, että se on ilmestyessään nyt suomenkielisessä asussa, löytävä tiensä useimpiin Suomen koteihin ja on kylvävä hy-veen ja jalouden ituja Suomen nuorisonkin sydämiin». (Tamp. Uut.)

» — — ilolla tervehdimme sen ilmestymistä suomalaisessa asussa. »Veljekset» on kaunis ja kaikkea kannatusta ansaitseva lisä maamme vielä verrattain köyhässä nuorisokirjallisuudessa. Esittä-mämme kirjan henki on puhdas ja ihanteellinen, esitys selvää ja sat-tuvaa. Sisällys on siksi jalostava, opettava ja hyödyllinen, jota juuri nuorisokirjallisuuden tulee ollakin, että sen voi hyvällä omallatunnolla antaa nuorisomme luettavaksi. — — Suomennos on tottuneen hyvää työtä. Levitköön kirja runsaasti Suomen nuorison pariin ja saavutta-koon se siitä hartaan ja suosiollisen lukijakunnan». (Wiip. Sanom.)

 Myytävänä kaikissa kirjakaupoissa.

WERNER SÖDERSTRÖM, Porvoossa.

Werner Söderström'in kustannuksella on äsken ilmestynyt:

Anton NIELSEN,

KATRI KANSANOPISTOSSA.

Kertomus Tanskasta. Suomensi **N. L.** Hinta 35 p.

Ennen on ilmestynyt:

Hannu kansanopistossa.

Kuvaelma Tanskasta. Kirjoitti *Anton Nielsen.* Suomensi Aatto S. Hinta 65 p.

Matka kansanopistoon.

Kertomus. Tanskan kielellä kirjoitti *S. Budde.* Muokailten suomennettu. Hinta 50 p.

Talvikausi kansanopistossa.

Kertonut *Matti Pentinsaari.* Hinta 35 p.

Pieni kansanopisto-kirjasto.

I. Mikä on kansanopisto? Lausuntoja sieltä täältä. Koonnut **JOHANNES KLOCKARS.** Suomensi Aatto S. Hinta 60 p.

II. Kansanopistoista Tanskassa. Kirjoitti **SOFIA HAGMAN.** Hinta 60 p.

III. Kansanopiston isänmaallinen merkitys sekä Muistoja Askovan kansanopistosta. Kirjoitti **ROB. ROSTEDT.** Suomensi Vihtori. Hinta 40 p.

IV. Maanviljelyskemia. Maanviljelyksen alkeisopetusta varten kirjoittanut **ARTHUR RINDELL.** Suomensi Aug. Warttainen. 1 mk

Lukijalle suositetaan **ALKION** erittäin valaiseva ja asiallinen kirja

Kansannuorison sivistystarve

ja

Nuorisoseuraliike.

Hinta 65 p.

Uusia lasten ja nuorison kirjoja!

WERNER SÖDERSTRÖM'in kustannuksella on jouluksi
v. 1898 ilmestynyt:

Kesäisiä ja talvisia tarinoita. Kirjoittanut
Toini Topelius. Suomentanut Hanna Pakkala.
Useilla kuvilla kaunistettu. Hinta sid. 2 m. 75 p.

Hämyhetkinä I. Joulukirja lapsille. Runoja ja
kertoelmia eri tekijöiltä. Suomentanut A—A
Kuvilla kaunistettu. Hinta sid. 85 p.

Lasten runoja. Kirjoittanut *Immi Hellén.* Tämä
monilla kauniilla kuvilla varustettu kirja on aiottu
lasten luettavaksi sekä kotona että koulussa.
Hinta sid. 1 m. 25 p.

Täti kertoo . . . I ja II à 25 p. Helppohintaisia
lasten kirjoja. Kuvallinen päällys.

Gulliverin retket ja seikkailut kääpiöiden ja
jättiläisten maassa. Nuorisolle uudestaan kerto-
nut *Ferd. Goebel.* Kuvallinen päällys. Suomennos.
Hinta 65 p.

Hatanpään Heikki ja hänen morsiamensa.
Kertomus Tuomas piispan ajoilta. Kirjoittanut
E. F. Jahnsson. Kuvallinen päällys. Toinen pai-
nos. Hinta 2 mk.

WERNER SÖDERSTRÖM'S BOKFÖRLAG

